

Iltapäivätoiminnan periaatteiden päivittäminen ja asiakasmaksut aamu- ja iltapäivätoiminnassa 1.8.2026 alkaen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 05.03.2026
147/12.01.03/2026

Valmistelija	Opetusjohtaja Astrid Kauber Opetuspäällikkö Ulrika Willför-Nyman Opetuspalvelujen suunnittelija Kaisa Ojanen Koordinaattori Emmi Wentzien etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää 1 hyväksyä liitteenä olevat iltapäivätoiminnan periaatteet 1.8.2026 alkaen. 2 hyväksyä osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksuksi 148 euroa (perusopetuslain mukainen enimmäismäärä 570 tunnista), kokoviikkoisen toiminnan kuukausimaksuksi 229 euroa ja aamutoiminnan kuukausimaksuksi 104 euroa.
Käsittely	
Päätös	
Tiedoksi	Suomenkielisten peruskoulujen rehtorit, ruotsinkielisten peruskoulujen rehtorit
Selostus	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on hyväksynyt Kirkkonummen kunnan iltapäivätoiminnan periaatteet kokouksessaan 14.12.2022 (§ 66), ja kokouksessaan 5.6.2025 (§ 52) periaatteisiin sisältyviin valintaperusteisiin liittyvät muutokset. Nyt päivitettävät periaatteet sisältävät tarkennuksia ja pieniä muutoksia paikan hakemiseen, osallistumismuutosten ilmoittamiseen ja maksun alennuksen hakemiseen sekä hakemusten käsittelyyn liittyviin käytänteisiin. Lisäksi suositusta lapsimääräksi ohjaajaa kohden ehdotetaan uusissa periaatteissa nostettavaksi 15 lapsesta 18 lapseen. Päivitettyihin periaatteisiin on myös lisätty linjaus, jonka mukaan oppilaat, joita perusopetuksen opetusryhmässä saa yhden opettajan opettamassa ryhmässä olla enintään viisi, ja jotka saavat oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokassa, lasketaan kahdeksi lapseksi. Lisäksi on linjattu huoltajien velvollisuudesta hakea lapsi toiminnasta kesken päivän tilanteessa, jossa lapsen käyttäytyminen vaarantaa ryhmän muiden lasten tai ohjaajien turvallisuuden. Myös aamutoimintaa koskevia periaatteita on tarkennettu vastaamaan nykyistä käytäntöä.

Asiakasmaksut

Iltapäivätoiminnan periaatteisiin sisältyvät asiakasmaksut. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Perusopetuslain 1.1.2026 voimaan tulleen muutoksen (1369/2025, 48 f §) mukaan maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa kuukaudessa. Ennen lakimuutosta enimmäismaksut olivat 570 tunnin osalta 120 euroa ja 760 tunnin osalta 160 euroa. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Lisäksi maksut sidotaan indeksiin 1.8.2027 alkaen (perusopetuslaki 48 g §). Kuukausimaksujen enimmäismäärät tarkistetaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksin muutoksen mukaisesti joka toinen vuosi.

Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa laissa määriteltäviä tuntimääriä laajemminkin. Ylimenevien tuntien maksun suuruudesta ole säädetty laissa. Kunnalle ei myönnetä säädettyä laajemmasta toiminnasta valtionosuutta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuusrahoitusta leikataan vuonna 2026.

Kirkkonummella voi hakea joko osa- tai kokoviikkoiseen iltapäivätoimintaan. Osaviikkoinen tarkoittaa viittä tuntia päivässä kolmena päivänä viikossa (perusopetuslain mukainen 570 tuntia lukuvuodessa) ja kokoviikkoinen viittä tuntia päivässä viitenä päivänä viikossa (950 tuntia lukuvuodessa). Mikäli aamutoimintaa järjestetään, sitä järjestetään viitenä päivänä viikossa klo 7–9 (380 tuntia lukuvuodessa).

Nykyisistä aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuista on Kirkkonummella päätetty vuonna 2016, jolloin toimintaa toteuttivat kunnan lisäksi palveluntuottajat. Sivistyslautakunta päätti, että osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksu on kaikissa iltapäiväkerhoissa 100 euroa ja kokoviikkoisen 155 euroa toiminnan järjestäjästä riippumatta, ja aamutoiminnan kuukausimaksu 70 euroa. Kunnallisessa toiminnassa kokoviikkoisen toiminnan maksu oli vuodesta 2014 saakka ollut 155 euroa, ja palveluntuottajat olivat saaneet itse määritellä kokoviikkoisen toiminnan hinnan. Osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksu nousi 60 eurosta 100 euroon, ja aamutoiminnan hinta pysyi ennallaan.

Valtion vuoden 2026 talousarvioon liittyen aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuteen kohdistuu valtakunnallisesti noin 7 miljoonan euron rahoitusleikkaus. Leikkaus kohdistuu suoraan kunnille maksettavaan aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitukseen ja heikentää toiminnan kustannusten kattavuutta nykyisellä maksutasolla. Hallituksen esityksen mukaan valtion rahoituksen vähennys on tarkoitus kompensoida kunnille mahdollistamalla aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien asiakasmaksujen korottaminen vuoden 2026 alusta lukien. Asiakasmaksujen tarkistaminen on siten välttämätöntä toiminnan taloudellisen kestävyys turvaamiseksi ja palvelun järjestämisen edellytysten säilyttämiseksi muuttuneessa rahoitustilanteessa.

Perusopetuslain muutoksen (1369/2025) ja valtionosuusrahoituksen leikkaamisen myötä Kirkkonummen aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja ehdotetaan nostettavaksi 1.8.2026 alkaen. Osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksuksi ehdotetaan 148 euroa (perusopetuslain mukainen enimmäismäärä 570 tunnista). Kokoviikkoisen toiminnan sekä aamutoiminnan kuukausimaksuun ehdotetaan korotusta samassa

suhteessa, jolloin kuukausimaksu kokoviikkoisesta toiminnasta olisi 229 euroa ja aamutoiminnan 104 euroa.

Vaihtoehtoinen ehdotus maksujen nostamisesta noudattaa perusopetuslaissa määriteltyä 570 tunnin enimmäismäärää ennen 1.1.2026 voimaan tullutta muutosta: osaviikkoisen toiminnan kuukausimaksu olisi 120 euroa. Kokoviikkoisen toiminnan kuukausimaksu korottuisi samassa suhteessa 186 euroon, ja aamutoiminnan kuukausimaksu 84 euroon.

Vaikutusten ennakoarviointi

Päätösehdotuksessa hintojen nousu 48 %. Iltapäivätoiminnan maksujen korotus toisi kunnalle arviolta noin 308 284 euroa lisää asiakasmaksutuottoja.

Vaihtoehtoisessa ehdotuksessa hintojen nousu 20 %. Iltapäivätoiminnan maksujen korotus toisi kunnalle arviolta noin 128 939 euroa lisää asiakasmaksutuottoja.

3 % toimintaan osallistuista on saanut päätöksen aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamisesta ja 10 % ovat saaneet päätöksen maksun perimättä jättämisestä. Laskelmassa on huomioitu asiakasmaksun puolittamisen tai perimättä jättämisen päätösten vaikutus asiakasmaksutuottoihin nykyisten päätösten määrän mukaisesti.

Korotus saattaa jonkin verran vaikuttaa iltapäivätoimintaan hakemiseen. Huoltajan on kuitenkin jatkossakin mahdollista hakea Iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alennusta tai perimättä jättämistä. Päätös perimättä jättämisestä tai alentamisesta tehdään perhekoon ja perheen bruttotulojen perusteella. Tulorajoihin ei olla ehdottamassa muutosta.

Hintojen korotuksella kunta kattaa nousseet iltapäivätoiminnan kulut. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen säilyttäminen nykyisellä tasolla tarkoittaa sitä, että kunta joutuu budjetoimaan lisää rahaa iltapäivätoimintaan järjestämiseen.